

Ajándékozz magadnak „Minden rendben” diagnózist!

A vastagbélrák megelőzése és szűrése:
Mit kell tudnod?

EuropaColon

United against digestive cancers

A vastagbélrák a szégyen miatt lehet halálos

Tudjuk, hogy a vastagbélrák még mindig tabu téma lehet. Mind a szégyenérzet, mind a szakszerű és világos információ hiánya szerepet játszik abban, hogy a betegek és orvosok között nem beszédtéma a megelőzés és a szűrés lehetősége. Ez ahhoz vezet, hogy nagyon sok embernél csak késői fázisban kerül sor a diagnózis megállapítására, ami sokkal nehezebbé teszi a betegség gyógyítását. Ennek eredményeként az emberek feleslegesen veszítik el életüket.

Ennek nem kell így lennie!

A vastagbélrák a legtöbb esetben megelőzhető.

Sok olyan lépés létezik, amelynek megtételével elősegítheted a vastagbélrák megelőzését. Ez egyike annak a sok fajta ráknak, amely szűrővizsgálattal megelőzhető.

Azon kívül korai stádiumban ez a fajta rák jó eséllyel gyógyítható.

Ha a betegség elég korán kerül megállapításra, a gyógykezeléssel gyakran teljesen gyógyítható.

Ha Te, vagy hozzátartozód 50 éven felüliek vagytok, vagy a személyes, illetve a családi kórtörténetben vastagbélrák fordult elő, vagy ha észleled a betegség tüneteit, akkor fontos, hogy elolvasd ezt a brosúrát, amely a vastagbélrák megelőzéséről és szűréséről szól.

Ne felejtse, hogy a tabuk és megbélyegzések a hallgatásból merítenek erőt. A tabuk leküzdésének legjobb módszere az, ha beszélünk róluk. Mi információt adunk neked erről a fajta rákról, és arra biztatunk, hogy beszélj másokkal is róla, ideértve a családodat, barátaidat és lehetséges, hogy az orvosodat is.

Ezt a brosúrát azok írták, akik már végigmentek ezen az úton vastagbélrákban szenvedő páciensként vagy egészségügyi szakemberként. Mi saját tapasztalatból tudjuk, hogy valóban milyen fontos a vastagbélrák megelőzése és szűrése, és nyomatékosan kérünk, hogy tájékozódj, ne tekintsd megbélyegzésnek, és cselekedj.

Bevezetés: A lényeges kérdések

Mi a vastagbélrák?

A vastagbélrák, más néven kolorektális rák a vastagbélben vagy a végbélben alakul ki.

A vastagbél és a végbél a gasztrointesztinális rendszer (GI) vagy más néven emésztőrendszer részét képezik. Ezek segítik a szilárd salakanyagok (széklet) képződését, amelyek elhagyják a szervezetet.

Miért következnek be?

A legtöbb esetben a vastagbélrák a vastagbél falán kialakuló kinövésekkel, ún. polipokkal kezd el kifejlődni.

Annak ellenére, hogy az életkor előrehaladtával a polipok nagyon elterjednek, legtöbbjük mégsem fejlődik tovább rákbetegségbe. A vastagbélben lévő daganatot valójában 1-10 polip alkotja, amelyek fájdalmat, vérzést és egyéb tüneteket okoznak. A polipokat gyakran könnyen el lehet távolítani operáció nélkül is, így nem lesz lehetőségük továbbfejlődni rákbetegségbe.

Fennállnak bizonyos, a rákkal kapcsolatos kockázati tényezők, ilyenek az életkor, a családi kórtörténet, valamint az étkezési szokások és az életmód.

Megelőzhető e?

IGEN. Ez a brosúra sok olyan lépésre vonatkozó tanácsot ad számodra, amelyeket megtehetsz annak érdekében, hogy elősegítsd a vastagbélrák megelőzését. Az egyik legfontosabb lépés a szűrővizsgálat, és ebben a brosúrában megtalálod a különböző létező szűrési fajtákat (a különböző országokra eltérő szűrési módokat ajánlanak és használnak). Sok országban rendszeres vastagbélrák szűrést javasolnak 50 év felett. A szűrés révén meg lehet állapítani a polipok jelenlétét és ezeket el lehet távolítani, megakadályozva így a rákbetegség kialakulását.

Gyógyítható e?

IGEN. Ha a vastagbélrák elég korán megállapításra kerül, gyakran operációval gyógyítható. Ez még egy ok arra, ami miatt a szűrés ennyire fontos.

Tehát mit kell tennem?

Olvasd el ezt a brosúrád, hogy megismerd:

- A vastagbélrák megelőzésében bizonyítottan segítséget nyújtó tanácsokat
- A vastagbélrák vizsgálatára vonatkozó szűrési és diagnosztikai módszereket
- A vastagbélrák szűrés és megelőzés minőségének biztosítására vonatkozó legújabb európai irányelv alapvető megállapításait – hogy tudd, milyen jogaid vannak
- A diagnózis megállapításakor alkalmazandó gyógymódokat

Kockázatok és megelőzés

A vastagbélrák pontos okát ugyan nehéz megállapítani az egyes emberek esetében, mégis léteznek bizonyos ismert tényezők, amelyek kockázatot jelenthetnek az ember számára. Ezeket a tényezőket az alábbiakban felsoroltuk azokkal a tanácsokkal együtt, amelyek segíthetnek neked abban, hogy csökkentsd ezeket a kockázatokat vagy megfelelő lépéseket tegyél szűrően való rendszeres részvétellel.

1. Életkor – 50 év és felette

Melyek a kockázati tényezők? A vastagbélrák kockázata nő az életkorod előrehaladtával. A legújabb európai irányelv azt ajánlja, hogy az 50 év feletti férfiak és nők vegyenek részt vastagbél szűrővizsgálaton.

Tehát mit kell tennem? Ha 50, vagy ennél több éves vagy, és az orvosod még nem beszélt veled a vastagbélrák szűrésről, akkor vedd fel nála ezt a kérdést a következő találkozásokotok során.

Azon kívül ne felejtse el, hogy a szűrővizsgálatot időnként ismételni kell. A vastagbélrák rendszeres szűrését ajánlják, ugyanis sok embernél éveken keresztül nincsenek semmiféle tünetek.

2. Kórtörténet

Melyek a kockázati tényezők? Az alábbiakban leírt emberek fokozottabban ki vannak téve a vastagbélrák kockázatának:

- Akiknél már volt korábban polip eltávolítás vagy vastagbélrákjuk volt
- Azok a nők, akiknek petefészek-, méh- vagy mellrákjuk volt
- Akiknek a hosszúlefedésű Crohn betegségük vagy fekélyes vastagbélgyulladásuk van.

Tehát mit kell tennem? A szűrés általában az 50 éves, vagy ennél idősebb embereknek ajánlják. Ettől függetlenül, ha valaki a fenti betegségek valamelyikén esett át, vagy ebben szenved, korábban el kell kezdenie a szűrővizsgálaton való részvételt.

Kérdezd meg orvosodat, részt kell-e vened rutin vastagbélrák szűrően.

3. Családtörténet

Melyek a kockázati tényezők?

A családtörténetben előforduló vastagbélrák növelheti az ilyen fajta rák kifejlődésének a kockázatát. A betegség erős családtörténete azt jelenti, hogy családjában ugyanazon az ágon több rokonodnál is diagnosztizáltak vastagbélrákot, vagy egy, illetve egynél több rokonodnál ezt a betegséget különösen fiatal korban állapították meg (pl. 45 év alatt). Minél több rokonodnál fordult elő rákbetegség, vagy minél fiatalabb korban diagnosztizáltak vastagbélrákot rokonaidnál, annál nagyobb a valószínűsége, hogy a családjában vastagbélrák gén van jelen.

Tehát mit kell tennem?

Ha a családjában van valamilyen vastagbélrák történet, akkor nagyon fontos, hogy megbeszélj ezt a kérdést az orvosoddal.

Mindenkinek, akinél családtörténet van, a szabványos 50 éves kor előtt el kell kezdeni a szűrést. Kérdezd meg az orvosodat, hogy részt kell-e vened rutin vastagbélrák szűrésen.

4. Étrend és életmód

Melyek a kockázati tényezők?

Az ülő életmód ugyanúgy növeli a vastagbélrák kockázatát, mint a vörös húsookban, a feldolgozott húsookban és zsírookban gazdag, friss gyümölcsökben, salátában, szárnyasokban és halakban szegény étrend.

A klinikai megállapítások bizonyítják, hogy a túlsúly közvetlen kapcsolatban van a vastagbélrákkal.

Tehát mit kell tennem?

Próbáld meg kiegyensúlyozottan étkezni és maradj fizikailag aktív. Különösen az alábbiakat próbáld meg:

- Egyél sok rostos élelmiszert (a gabonafélékből álló élelmiszerek, a teljes őrlésű magok határozottan csökkentik vastagbélrák kockázatát)
- Csökkentsd a telített zsírok és a transz zsírok mennyiségét az étrendedben.
- Igyál sok vizet (ez segíteni fogja az emésztést és megelőzi a székrekedés kialakulását)
- Csökkentsd a heti vörös hús fogyasztásodat
- Egyél több friss gyümölcsöt és zöldséget, akár naponta ötször is!
- Tarts fenn egészséges testsúlyt
- Végezz rendszeres testgyakorlatokat – ezeknek nem kell okvetlen fitneszteremben végzett edzéseknek lenniük. Elég, ha gyalog jársz fel vagy le a lépcsőn, vagy az üzletbe, házimunkát végzel, kutyát sétáltatsz, vagy pár megállóval előbb szállsz le a buszról.

5. Dohányzás és alkoholfogyasztás

Melyek a kockázati tényezők?

Annak ellenére, hogy nem olyan komoly kockázati tényező, mint a többi fajta ráknál, de a dohányzás szintén növelheti a vastagbélrák kockázatát. Az alkoholfogyasztás ugyanígy növeli a kockázatot.

Tehát mit kell tennem?

Gondold meg a dohányzásról való leszokást, és próbáld meg csökkenteni az alkoholfogyasztást.

Szűrés és diagnózis

A rendszeres vastagbélrákszűrés növeli a diagnózis korai megállapításának esélyét, sőt elősegíti a megelőzést a polipok feltáráásával és eltávolításával. A vastagbélrák a legtöbb esetben jó eséllyel gyógyítható, sőt kigyógyítható, amikor korán diagnosztizálásra kerül, amely a rendszeres szűrésnek teljesen kritikus jelentőséget tulajdonít.

Az legújabb európai irányelv azt ajánlja, hogy az 50 év feletti férfiak és nők vegyenek részt vastagbél szűrővizsgálaton.

A szűrési lehetőségeknek különféle változatai léteznek – a legfontosabbakat az alábbiakban írtuk le. Annak érdekében, hogy el tudj dönteni, melyik szűrési változat a helyes számodra, kérlek, beszélj az orvossal.

Szűrőmódszer	FOBT vizsgálat (Széklet okkult vérvizsgálat teszt) vagy FIT (Széklet immunkémiai teszt) vagy Kombinált FIT széklet teszt és DNK marker teszt
Mi ez?	A FOBT vizsgálat (Széklet okkult vérvizsgálat) alapvető szűrési módszer, amelyet az Európai Unióban ajánlanak. Két típusa ismert – a szabványos guaiac FOBT (vagy gFOBT) és az újabb FIT vizsgálat - széklet immunkémiai vizsgálat (vagy iFOBT). A tesztek során megvizsgálják a székletben lévő miniatűr mennyiségű vért, amelyet szabad szemmel nem lehet látni. Mindkét fajta tesztet széles körben használják és bebizonyosodott, hogy csökkentik a vastagbélrák okozta halálesetek számát. A gFOBT tesztet azonban egyre inkább a FIT teszt váltja fel, mint az Európai Unió irányelveiben ajánlott teszt. A FIT teszt a kettő közül a pontosabb és a FOBT tesztől eltérően a véző polipok jelenlétét is meg tudja állapítani. A FIT teszt utolsó fejlesztése magában foglalja a FIT tesztnek más DNS markerekkel történő kombinálását a székletben. Ez az új mult-marker teszt drága és ugyanakkor teljes székletmintát igényel, de a gFOBT és a FIT tesztekkel összehasonlítva több polipot szűr ki.
Hol végezhetem el a tesztet?	Otthon – a páciensek egy kis eszköz segítségével gyűjthetik a székletmintákat, majd a mintákat vissza kell küldeni az orvosnak
Milyen gyakran kell elvégezni a tesztet?	Évente egyszer vagy kétfévenként.

Szűrőmódszer	Flexibilis szigmoidoszkópia
Mi ez?	Ennél a módszernél a végebelet és a vastagbelet vizsgálják flexibilis megvilágított műszer segítségével, ún. szigmoidoszkóppal, amelyet a végbélbe és a vastagbélbe helyeznek és levegőt pumpálnak be, hogy az orvos világosan lássa a vastagbél nyálkahártyáját. A szigmoidoszkópos vizsgálat közben el lehet távolítani elemzés (biopszia) elvégzése céljából a végbélben és a vastagbél szigmabél szakaszán kialakult kinövéseket.

Hol végezhetem el a tesztet?	Orvosi rendelőben vagy kórházban. Általában nem szükséges a páciens nyugtatóása a vizsgálat elvégzéséhez. Az alsó bélszakaszt a vizsgálat előtt meg kell tisztítani béltisztító szerrel.
Milyen gyakran kell elvégeznem a tesztet?	5 évenként.

Szűrőmódszer	Kolonoszkópia
Mi ez?	<p>Ha a többi szűrőmódszer pozitív eredményt mutat, akkor a páciensnek vissza kell mennie az orvoshoz kolonoszkópia vizsgálat elvégzésére, a daganatot kimutatására és az összes polip eltávolítására.</p> <p>Ennél a vizsgálatnál megvizsgálják a végbélet és az egész vastagbélet, úgy, hogy hajlékony endoszkóp csövet vezetnek be a végbélbe és az egész vastagbélbe, valamint levegőt pumpálnak be annak érdekében, hogy az orvos jobban tudja látni a vastagbél nyálkahártyáját. A kolonoszkópia vizsgálat során el lehet távolítani az összes abnormális polipot a végbélből és a vastagbélből.</p>
Hol végezhetem el a tesztet?	<p>Általában orvosi rendelőben vagy kórházban. A legtöbb esetben a páciensnek valamilyen formában nyugtató szert adnak be a vizsgálat elvégzésekor. A vizsgálat elvégzése kb. 20-45 percet vesz igénybe.</p> <p>A vizsgálat elvégzése előtt egy napon keresztül tiszta folyadékokat kell fogyasztani és hashajtó szert kell bevenni.</p>
Milyen gyakran kell elvégeznem a tesztet?	10 évenként.

Szűrőmódszer	CT (computer tomográfias vizsgálat) képalkotó eljárás
Mi ez?	A CT képalkotó eljárás olyan röntgenvizsgálat, amely során a készülék sok röntgenfelvételt készít körülötted forogva, miközben te az asztalon fekszel. Utána a komputer ezeket a felvételeket összeilleszti arról a testrészedről készült felvétellel, amely a vizsgálat tárgyát képezi (pl. vastagbél/ végbél).
Hol végezhetem el a tesztet?	Kórházban. A CT képalkotó eljárás több időt vesz igénybe, mint a hagyományos röntgenfelvételi vizsgálat. Amíg a CT vizsgálatot végzik rajtad, neked mozdulatlanul kell feküdnöd az asztalon. A vizsgálat ideje alatt az asztal ki-és becsúszik a henger alakú gépbe.
Milyen gyakran kell elvégezni a tesztet?	5 évenként.

Kérjük vedd figyelembe, hogy: Léteznek más szűrőmódszerek is, de ezek nem terjedtek el széles körben vagy a költségeik nem mindig térülnek meg, és nem mindig hatékonyak. Ezek az alábbiak:

- **Kéttős kontrasztos irrigoszkópia**

A végbélbe báriumot és levegőt vezetnek be. Az oldat minden polipot és tumort kimutat a röntgenfelvételezés során. A bárium beöntést sokkal ritkábban használják, mint korábban, mert kevésbé hatékony a többi módszerrel szemben

(pl. a kolonoszkópiával szemben) a polipok és a daganatos képződmények feltárása terén.

- **Rektális digitális vizsgálat (DRE)**
Az orvos gumikesztyűbe bújtatott kézzel vizsgálja meg a végbél belsejét.
- **Széklet DNS vizsgálata**
Kóros DNS (genetikai anyag) székletmintából történő kimutatása.
- **Kapszula endoszkópia vizsgálat**
A kolonoszkópia új, kevésbé invazív alternatívája, melynek során egy tablettá nagyságú digitális videokamerát kell lenyelni az emésztőrendszer megjelenítésére. Később ez a kamera átmegy a székletbe. Ennek a minimálisan invazív eljárásnak az alkalmazásával el lehet kerülni a szedálással, a sugárzás veszéllyel, a vérzéssel kapcsolatos esetleges kockázatokat, ugyanakkor segít a nyugtalanság és a félelem csökkentésében.

Diagnózis

Amennyiben a szűrővizsgálat vagy a diagnózis megállapítására irányuló vizsgálat során vastagbélrák gyanúja merül fel, általában biopsziát vesznek. Az orvos speciális szerszám segítségével néhány szövetmintát vesz, amelyeket elküldenek laboratóriumi vizsgálatra, ahol patológus (daganat-és egyéb betegség diagnosztizálására specializálódott orvos) megvizsgálja a mintákat mikroszkóp alatt. A világos diagnózis megállapításának egyedüli módja a minták mikroszkópos vizsgálata.

A szűrésre és a diagnosztizálásra vonatkozó európai irányelv– rövid összefoglaló

2011-ben az Európai Bizottság publikálta a világon az első kiadványt, amely a vastagbélrák szűrés és diagnosztizálás minőségbiztosítására vonatkozó európai irányelvet tartalmazta. Az irányelv fontos útmutatót jelent, mert hozzájárul a vastagbélrák szűrés legjobb gyakorlata leírásának a létrehozásához, amelyet az Európai Unió minden országának követnie kell.

Az irányelv összesen 10 fejezetből és több mint 250 ajánlásból áll. Ezek egészében segítik a lakosságot és a pácienseket abban, hogy tudják, mit várhatnak el a vastagbélrák szűréstől. Az irányelv rámutat arra, hogy minden európai állampolgárnak olyan helyzetben kell lennie, hogy hozzáférhessen az ajánlott vizsgálatokhoz és orvosi kezelésekhez.

Példák a kulcsfontosságú ajánlásokra:

- **Szűrési életkor:** Az 50 év feletti férfiaknak és nőknek vastagbélrák szűrésen kell résztvenniük.
- **Az információhoz való hozzáférés:** Fontos annak a biztosítása, hogy az érintett lakosság minél több képviselője jusson hozzá a megfelelő információhoz annak érdekében, hogy informált döntéseket tudjon hozni arra vonatkozóan, hogy részt akar-e venni vastagbélrák szűrésen vagy sem.

- **Világos információ:** Ajánlatos, hogy a lakosság egésze használja a broszúrákat. Az információknak tartalmaznia kell a vastagbélrák szűrés kockázatait és hasznát, és a vastagbélrák kockázatait (előfordulás gyakorisága és kockázati tényezők), a vizsgálatok eredményeinek jelentőségét, a lehetséges diagnosztizálási vizsgálatokat és a gyógyítás potenciális opcióit.
- **A szűrések lokációi:** A szűrési szolgáltatásoknak a résztvevők számára alkalmas lokációkban kell elhelyezkedniük és klinikai szolgáltatások közelében.
- **Személyes előnyök:** A szolgáltatás rendelkezésre bocsátásakor magyarázatot kell adni az egyén számára nyújtandó hasznokról és előnyökről, valamint a közegészségügyi perspektívákról.
- **Szűrési szolgáltatásokhoz való hozzáférés:** A szűréshez való hozzáférés és azoknak az embereknek a további minden egyes további kivizsgálása, akiknél a szűrés rendellenességet mutatott ki, nem szabad, hogy pénzügyi korlátokba ütközzön. Elvileg a szűrővizsgálatnak ingyenes kell lennie a résztvevők számára.
- **Az elváltozások eltávolítása:** Az endoszkópia vizsgálat során megállapított daganatmegelőző elváltozásokat el kell távolítani. Azoknál a pácienseknél, akiknél olyan nagyméretű daganatmegelőző elváltozást állapítottak meg, amelyet nem lehet endoszkópia kimetszéssel eltávolítani meg kell gondolni a sebészeti úton történő kimetszést.
- **Világos szűrés utáni tájékoztatás:** A pácienseknek szóban el kell magyarázni a vizsgálatuk eredményét, mielőtt elhagyják az endoszkópia rendelőt; valamint meg kell kapniuk írásban is a szóban elmondott magyarázatot.
- **A vizsgálat eredményének kézhez kapása:** Az adott szűrővizsgálat elvégzése és az eredménynek a páciens számára történő átadása közötti időnek a legrövidebbnek kell lennie: az elfogadott szabvány > 90% 15 napon belül.
- **Utókezelés:** Pozitív (bármilyen jellegű) eredményű szűrés esetén a kolonoszkópia utánkezelést az eredmény megküldése utáni 31 napon belül be kell tervezni (elfogadott >90%, elvárt >95%).
- **A vastagbélrák kezelésének kezdete:** A pozitív eredményű FS vagy kolonoszkópia vizsgálat és a végleges kezelés közötti időszakot a minimálisra kell csökkenteni, így az esetek 95%-ban ez nem lehet több 31 napnál (elfogadott standard).

A diagnózis után – a jövőbe nézve

Ha valakinél vastagbélrákot állapítottak meg (pozitív vastagbélrák diagnózis), gyakran jó esély van a gyógyításra, konkrétan abban az esetben, ha a betegséget már korai fázisban felfedezték.

A 20. század 80-as éveitől napjainkig a vastagbélrák túlélési százaléka megnőtt, részben a szűrésre vonatkozó tájékozottsági szint emelésének köszönhetően. A több polip és daganat korai stádiumban történő felismerése (helyi és területi) a betegség könnyebb kezelését teszi lehetővé. A gyógyítási lehetőségek javulása szintén hozzájárult a túlélési százalék növeléséhez.

A korai fázisban megállapított vastagbélráknál öt éves túlélési esélye több mint 90%. A késői fázisban megállapított vastagbélráknál öt éves túlélési esélye jelenleg mindössze 20%.

Hogy milyen gyógykezelést fognak javasolni és milyen lesz ennek a kimenetele számodra, több dologtól is függ, amelyek közül legfontosabb az, hogy milyen fázisban van a betegség a diagnózis megállapításakor. Az orvosod közölni fogja veled, hogy milyen stádiumban van a vastagbél daganatod, amely számokkal (0-tól 4-ig terjedő fázis) vagy betűkkel jelölnek (stádiumra vonatkozó TNM rendszer elnevezései szerint, amelyek a nyirokcsomók daganatos metasztázisainak felelnek meg).

Gyógykezelés

Ha a daganat korai fázisban kerül diagnosztizálásra, akkor az operáció sikeres lehet a daganat teljes eltávolításával. Az operáció fajtája, amelynek alá kell vetned magad a daganat elhelyezkedésétől, nagyságától és típusától függ, valamint attól, hogy a daganat tovább terjedt e.

Jelenleg sok kórházban végeznek a páciensek számára óriási haszonnal járó minimálisan invazív operációt. A vágások sokkal kisebbek a hagyományos sebészeti beavatkozásokkal szemben, és általában kevesebb kényelmetlenséggel járnak. Ez lerövidíti a kórházban töltött időt, kevesebb fájdalomcsillapítót kell felírnia az orvosnak, korábban vissza lehet térni a normális élethez, és kevésbé látható heg alakul ki. Fontos megjegyezni, hogy a hosszú távú eredmények egyformák a megnyitások operációknál és a minimálisan invazív eljárásoknál, de a minimálisan invazív sebészeti beavatkozás az operáció utáni korai felépülés idejére kedvezőbb körülményeket biztosít.

A sugárkezelést (a daganat kezelése mélyreható sugárzással) gyakran alkalmazzák végbélrák esetén, de nagyon ritkán a vastagbélráknál. A sugárkezelést vagy operáció előtt (neoadjuváns kezelés) alkalmazzák a daganat csökkentésére vagy az

operáció után (adjuváns kezelés) annak biztosítására, hogy az összes daganatsejt elpusztításra kerüljön.

Ha az operáció nem elégséges a daganat eltávolítására, akkor kemoterápiás kezelést alkalmaznak (daganatellenes gyógyszerek) a ráksejtek megsemmisítésére. A kemoterápiás kezelésnél használt gyógyszerek meg tudják akadályozni a ráksejtek osztódását, viszont ennek vannak mellékhatásai is, mivel a gyógyszerek az egészséges sejteket is megtámadják.

Léteznek, más, újabb gyógymódok is, beleértve bioterápiák is, amelyek közvetlenül a daganatsejteket támadják meg, és kevésbé hatnak az egészséges sejtekre.

A vastagbél-daganatot a gyógyszerek felírása előtt megfelelő biomarkerekkel lehet tesztelni. A biomarkerek kimutathatják, hogy az adott konkrét kezelés eredményes lehet –e számodra, és ez az orvosodnak lehetőséget ad arra, hogy a gyógykezelésedet ehhez állítsa be, ez az úgynevezett személyre szabott gyógyászat.

A vastagbél-daganat esetében a RAS géncsaládba tartozó gének (azok a gének, amelyeken keresztül a fehérjék részt vesznek a sejtek kommunikációs csatornáiban, a sejtek növekedésében és elpusztulásában) fontos biomarkerek szerepét töltik be, amelyek segítenek az orvosoknak abban, hogy meghatározzák a megfelelő gyógyszert. Két különböző típusú RAS gén létezik, amelyeket az orvosok vizsgálnak. A normális RAS géneket „vad típusnak” nevezték el, és kb. 50%-ban vannak jelen a végbél-daganatokban. A daganatok többi 50% -át mutált RAS gének alkotják, és ezeket RAS mutánsoknak hívják. A gyógyításra vonatkozó döntés attól függ, hogy a daganatban vad típusú vagy mutáns RAS gének találhatók e.

A vizsgálatot azokon a daganatsejteken végzik el, amelyeket a biopszia vagy az operáció során távolítottak el.

Kiegészítő információ és támogatás

Az ebben a brosúrában felvetett, a stádium megállapításával, a gyógyítással, a szűréssel, a diagnosztizálással kapcsolatos és egyéb kérdésekre vonatkozóan kiegészítő információt találsz az alábbi web oldalunkon www.europacoln.com vagy a Facebook oldalunkon www.facebook.com/europacolnhq

Köszönetet mondunk az alábbi munkatársaknak, akiknek közös erőfeszítésével jött létre ez a brosúra:

- Professzor Halloran MBE, BSc, MSc, DipCB, EuroClinChem, FRCPath
- Az EuropaColon szakértői páciens tanácsadói csoportja
- Merck Serono
- Olympus
- Eiken Chemical Co. Ltd.
- Ross Williams – független szerző

www.europacol.com

2016. február Nyilvántartási szám: 5314195 Székhely: 92 Palatine Road, London N16 8ST.